

Quicksan natuurwaardenonderzoek Flora- & Faunawet en
pré-toets natuurbeschermingswet
Brandlichterweg (ongenummerd) t.h.v. nr. 66

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Flora- & Faunawet en pré-toets natuurbeschermingswet
Brandlichterweg ongenummerd (thv nr. 66).

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BIZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke

Projectnummer en versie: 166, versie 1.2		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 27-1-2014
Ligging projectgebied: Brandlichterweg (ongenummerd) Denekamp Gemeente Dinkelland	Amersfoortcoördinaten: X 266.6733 Y488.6963	

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

Samenvatting

Er zijn concrete plannen om de werktuig- en bouwdienst van de gemeente Dinkelland te verplaatsen naar een perceel aan de Brandlichterweg (ongenummerd) in Denekamp. Het perceel bestaat nu nog uit bos en een terrein voor opslag van bouwmaterialen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Om te onderzoeken of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening', wordt het voorgenomen initiatief o.a. getoetst aan de Flora- en faunawet (verder Ff-wet genoemd) en de natuurbeschermingswet. Natuurbank Overijssel heeft opdracht gekregen deze toets uit te voeren. Er is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten in het onderzoeksgebied, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Daarnaast is onderzocht in hoeverre de voorgenomen activiteit in strijd is met de natuurbeschermingswet.

Het onderzoeksgebied is eenmaal onderzocht op 16 augustus 2012 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn in het onderzoeksgebied en of er beschermde nesten, hollen of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling, idem voor soorten van tabel 2 mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Alle soorten van tabel 3 zijn strikt beschermd, evenals bezette vogelnesten en jaarrond beschermd nesten en nestlocaties.

Er nestelen ieder voortplantingsseizoen vogels in het onderzoeksgebied. Er nestelen alleen soorten waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Het terrein dient bouwrijp gemaakt te worden buiten de voortplantingstijd van vogels. De meest geschikte periode daarvoor is september-februari. Er nestelen geen soorten in het gebied waarvan de oude nesten en de nestplaats jaarrond beschermd zijn. Het onderzoeksgebied vormt ook geen essentieel onderdeel van een functioneel, jaarrond beschermd leefgebied van een bepaalde soort.

Er zijn geen soorten uit tabel 2-3 van de ff-wet in het onderzoeksgebied aangetroffen. Het onderzoeksgebied wordt op basis van de inrichting en het gevoerde beheer als (grotendeels) ongeschikte habitat beoordeeld voor soorten van tabel 2-3 van de Ff-wet. Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan niets gezegd worden over de feitelijke gebruik van van het onderzoeksgebied voor vleermuizen.

Er zijn in het gebied geen potentieel geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Potentiële verblijfplaatsen zoals gebouwen en oude bomen ontbreken. Het gebied vormt geen onderdeel van een vliegroute en de voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op mogelijk beperkte functie die het onderzoeksgebied heeft als foerageergebied voor vleermuizen.

Mogelijk wordt het gebied door sommige algemene- en weinig kritische soorten amfibieën en zoogdieren gebruikt om te foerageren en te overwinteren (amfibieën). Het betreft soorten die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, verwonden en doden. Deze dieren komen in een zeer lage dichtheid en verspreid in het gebied voor, zodat bijzondere maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht niet aan de orde zijn. De meest gunstige periode voor amfibieën om het gebied in te richten is de periode buiten de winterrustperiode (augustus-oktober). Vervolgonderzoek of het aanvragen van een ontheffing ex. art. 75C van de ff-wet wordt niet noodzakelijk geacht.

Het onderzoeksgebied ligt buiten de EHS en niet in een beschermd natuurgebied. Gelet op de voorgenomen activiteit en de forse afstand tussen het onderzoeksgebied en de meest nabij gelegen beschermde natuurgebieden, wordt verondersteld dat de voorgenomen activiteit geen aantoonbaar significant negatief effect op beschermde natuurgebieden heeft. Er hoeft geen natuurbeschermingsvergunning aangevraagd te worden, er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden voor het onderdeel 'gebiedsbescherming'.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen om de werktuig- en bouwdienst van de gemeente Dinkelland te verplaatsen naar een perceel aan de Brandlichterweg (ongenummerd) in Denekamp. Het perceel bestaat nu nog uit bos en een terrein voor opslag van bouwmaterialen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Om te onderzoeken of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening', wordt het voorgenomen initiatief o.a. getoetst aan de Ff-wet en de natuurbeschermingswet. Natuurbank Overijssel heeft opdracht gekregen deze toets uit te voeren. Er is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten in het onderzoeksgebied, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Daarnaast is onderzocht in hoeverre de voorgenomen activiteit in strijd is met de natuurbeschermingswet.

Het onderzoeksgebied is eenmaal onderzocht op 16 augustus 2012 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn in het onderzoeksgebied en of er beschermde nesten, holen of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek.

2. Situering van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gesitueerd aan de Brandlichterweg (ongenummerd) in Denekamp, gemeente Dinkelland. Het ligt net ten oosten van de dorpskern van Denekamp.

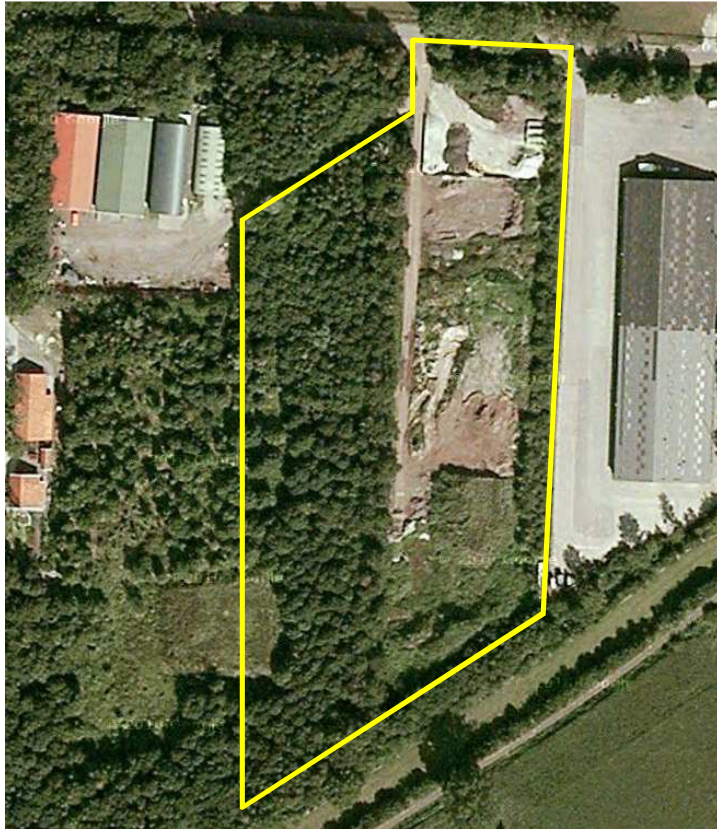

Situering van het onderzoeksgebied en de omgeving. Het onderzoeksgebied wordt met de cirkel aangeduid.

3. Beschrijving van het onderzoeksgebied

3.1 Algemeen

Het onderzoeksgebied bestaat uit twee verschillende delen. De oostelijke helft van het onderzoeksgebied bestaat uit een terrein dat in gebruik is voor de opslag van zand en bouwmaterialen (wegenbouw). De westelijke helft bestaat uit bos. Dit bos is aangelegd op een voormalige stortplaats. Het bos bestaat uit een jonge loofopstand (ca 15-20 jaar oud), hoofdzakelijk bestaand uit essen met een weelderige ondergroei van grote brandnetel en braam. Plaatselijk slaat vlier op. Het depot is vrijwel onbegroeid.

Detailopname van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied wordt met de gele lijn aangeduid.

In het onderzoeksgebied kunnen de volgende ecotopen onderscheiden worden:

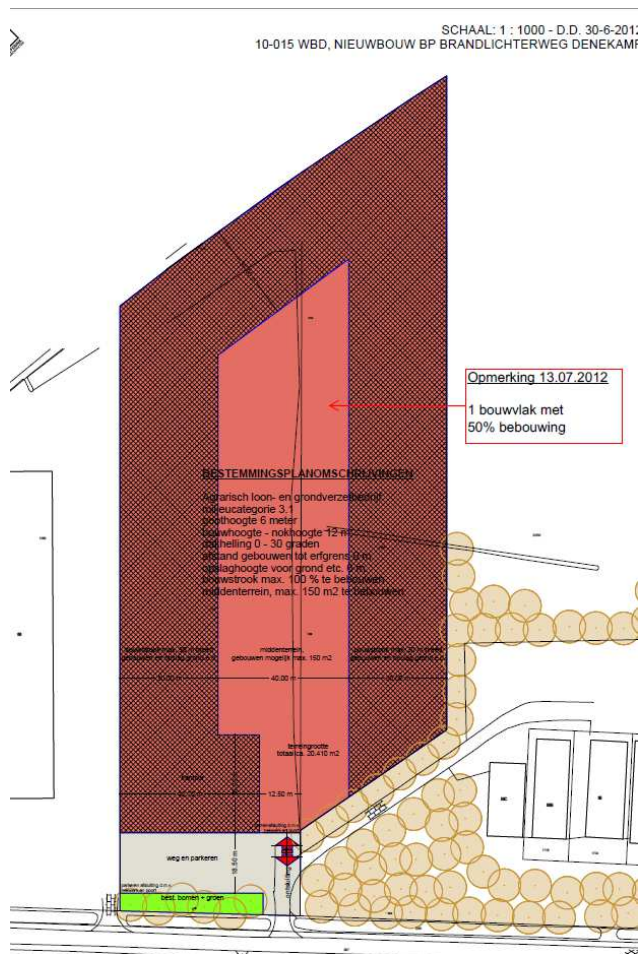
- Loofbos;
- Opslagplaats met verharding;

3.2 Voorgenomen activiteiten

De voorgenomen activiteit bestaat uit het rooien van alle beplanting en het bouwrijp maken van de bouwlocatie.

Concreet bestaat de voorgenomen activiteit uit:

1. Rooien van de beplanting;
2. Saneren van de vuilstort;
3. Aanleg gebouwen en weegbrug;
4. Aanleg erfverharding;
5. Landschappelijke inpassing van het geheel.

Weergave van de voorgenomen ontwikkeling.

3.3 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De beoogde (ruimtelijke) ingreep heeft een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten. Hierbij is onderscheid te maken tussen tijdelijke en permanente invloeden die effecten kunnen veroorzaken. Dit zijn:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid en trilling tijdens het rooien van de beplanting en saneren van de stort;
- Geluid bij grondwerken;
- Licht tijdens de bouwfase;
- Trillingen tijdens bouwwerkzaamheden.

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaarrend beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000

Binnen een straal van drie kilometer rondom het onderzoeksgebied ligt het Natura2000-gebied 'Dinkelland'. Dit N2000gebied bestaat uit verschillende deelgebieden. Binnen een straal van drie kilometer van het onderzoeksgebied liggen de deelgebieden 'Stroothuizen' en 'het dal van de Dinkel'. Stroothuizen ligt ca 1 km ten zuidoosten van het onderzoeksgebied, het dal van de Dinkel ligt ca. 2,5 km ten zuidwesten van het onderzoeksgebied. Gelet op de aard van de voorgenomen activiteit en de afstand tussen het onderzoeksgebied en de N2000-gebieden, wordt verondersteld dat de voorgenomen activiteit geen nadelig effect heeft op de beide N2000-gebieden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden, er hoeft geen natuurbeschermingsvergunning (Natuurbeschermingswet 1998) aangevraagd te worden (BRON: EL&I 2012, WWW.SYNBIOSYS.ALTERRA.NL/NATURA2000/GOOGLEMAPSZOEK.ASPX).

Ligging van de N2000-(deel)gebieden in een straal van 3 km rondom het onderzoeksgebied.

4.2 Beschermde natuurmonumenten

Binnen een straal van drie kilometer rondom het onderzoeksgebied liggen geen beschermde natuurmonumenten. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden, er hoeft geen natuurbeschermingsvergunning (Natuurbeschermingswet 1998) aangevraagd te worden (BRON: EL&I 2012, [HTTP://WWW.SYNBIOSYS.ALTERRA.NL/-NATURA2000/GOOGLEMAPSZOEK.ASPX](http://WWW.SYNBIOSYS.ALTERRA.NL/-NATURA2000/GOOGLEMAPSZOEK.ASPX)).

4.3 Ecologische Hoofdstructuur

Het onderzoeksgebied ligt niet in de EHS en niet in de invloedssfeer van de EHS. Er hoeft geen ingreep-effectbeoordeling van het initiatief op de omgevingscondities en kernkwaliteiten van de EHS uitgevoerd te worden. (BRON: EL&I 2012, WWW.SYNBIOSYS.ALTERRA.NL/NATURA2000/GOOGLEMAPSZOEK.ASPX).

5. Toelichting Flora en faunawet

5.1 Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

5.2 Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1 : (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2 : (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3 : (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbondsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

6. Soortenbescherming; het onderzoek

6.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 16 augustus 2012 eenmalig onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder goede weersomstandigheden (temperatuur ca. 24 °C, en een matig zuidwesten wind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 16 augustus 2012, uitgevoerd door een ervaren veldbioloog;
- Aanvullend Bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- De zoogdieren van Overijssel (Douma et al, 2011)
- Digitale Atlas van de zoogdieren (VZZ 2013)
- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2013)
- Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora (Stichting FLORON)

Flora en vegetatie:

Het onderzoeksgebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels:

Het onderzoeksgebied is onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is matig geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen. Voor de meeste vogelsoorten zit het broedseizoen begin augustus op. Slechts enkele soorten zingen nog bescheiden.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Potentieel geschikte verblijfplaatsen van zoogdieren (incl. vleermuizen) in de gebouwen worden visueel geïnspecteerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een endoscoop met minicamera om holle ruimtes te inspecteren. Het onderzoeksgebied ligt in het verspreidingsgebied van de Veldspitsmuis. Het onderzoeksgebied wordt beoordeeld op de geschiktheid van het terrein als leefgebied voor deze soort.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is onderzocht op het voorkomen van amfibieën. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is onderzocht op het voorkomen van vlinders. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar dagvlinders. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan wel

goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Libellen

Het onderzoeksgebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van libellen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar libellen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van kevers en mieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar kevers en mieren. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vissen en kreeftachtigen

Het onderzoeksgebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtigen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar vissen en kreeftachtigen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

6.2 Verwachting

Wanneer we kijken naar de landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Vaatplanten;
- Libellen;
- Kevers;
- Vissen en kreeftachtigen;
- Reptielen;
- Dagvlinders;

Het is niet onwaarschijnlijk om soorten uit de volgende soortgroepen aan te treffen:

- Vogels;
- Zoogdieren;
- Amfibieën (weinig kritische soorten)
- Vleermuizen (foerageergebied)

6.3 Resultaten

Het onderzoeksgebied is goed toegankelijk. Het onderzoek is volledig uitgevoerd.

Planten

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. De inrichting en het gevoerde beheer maken het onderzoeksgebied nagenoeg tot een ongeschikte groeiplaats voor bijzondere planten. Het oostelijke deel betreft een gemeentelijke opslag met bouwmaterialen en materieel en heeft een hoge dynamiek van aan- en afvoer van zand en bouwmaterialen. Het feitelijke gebruik maakt het perceel tot een ongeschikte groeiplaats van beschermde soorten.

Het westelijke deel bestaat uit natuurlijke opslag van jong bos, voornamelijk bestaande uit essen met een ondergroei van grote brandnetel, braam en vlier. Het betreft spontane bosopslag op een voormalige

vuilnisbelt. De abiotische omstandigheden en het feit dat het jong bos betreft, maakt het gebied tot een ongeschikte habitat voor beschermde soorten.

Uit literatuuronderzoek blijken er verschillende beschermde soorten voor te komen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Deze soorten worden vooral aangetroffen in de verschillende natuurgebieden ten oosten van het onderzoeksgebied.

Broedvogels

Het is aannemelijk dat er ieder voorplantingsseizoen vogels nestelen in het onderzoeksgebied, vooral in het bosrijke deel van het onderzoeksgebied. Er zijn enkele oude nesten aangetroffen van vermoedelijk Merel, Houtduif en Vink. Het is aannemelijk dat de volgende soorten in het onderzoeksgebied voorkomen; Tjiftjaf, Zanglijster, Winterkoning, Heggemus. Er zijn geen soorten waargenomen waarvan het leefgebied en/of de nesten jaarrond beschermd zijn.

Zoogdieren; vleermuizen

Er zijn geen vleermuizen in het onderzoeksgebied vastgesteld. Geschikte verblijfplaatsen, zoals gebouwen, bunkers en natuurlijke holten in oude bomen ontbreken in het onderzoeksgebied. De bomen in het onderzoeksgebied zijn daarvoor te jong. Het gebied lijkt geschikt als foerageergebied voor sommige soorten vleermuizen, zoals de gewone- en ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis (randen van de beplanting) en de laatvlieger (open gedeelte). Omdat het gebied geen schakel vormt in een lijnvormig landschapselement, heeft het geen betekenis als vliegroute.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn in het onderzoeksgebied geen beschermde zoogdieren waargenomen. Ook zijn er geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat beschermde zoogdieren een vaste rust- of verblijfplaats hebben in het onderzoeksgebied. Het valt niet uit te sluiten dat minder zeldzame en -kritische soorten als de egel, konijn en haas incidenteel in het onderzoeksgebied voorkomen. Het onderzoeksgebied vormt echter geen essentieel onderdeel van het functionele leefgebied van deze soorten. Het onderzoeksgebied is als ongeschikt leefgebied beoordeeld voor de Veldspitsmuis.

Amfibieën & reptielen

In het onderzoeksgebied zijn geen amfibieën en reptielen aangetroffen. Het vormt een ongeschikte habitat voor reptielen vanwege de inrichting en het gevoerde beheer, maar het is niet uitgesloten dat minder kritische en meer algemene soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in het onderzoeksgebied voorkomen. Het onderzoeksgebied vormt voor deze soorten een geschikt landhabitat welke gebruikt kan worden als foerageergebied en om te overwinteren in de strooisellaag. Voortplantingslocaties voor amfibieën ontbreken in het onderzoeksgebied. Uit de literatuur blijkt dat een zeldzame soort als de rugstreeppad in de omgeving van het onderzoeksgebied voor komt. Het gebied is specifiek onderzocht en beoordeeld op deze soort. Het onderzoeksgebied wordt als een ongeschikte habitat voor deze soort beschouwd.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebieden geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Libellen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

6.4 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaarrond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

6.5 Samenvatting wettelijke consequenties

Flora

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Het onderzoeksgebied wordt als een ongeschikte habitat voor beschermde soorten beschouwd vanwege de inrichting en het gevoerde beheer. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

(Broed)vogels

Er nestelen ieder jaar vogels in het onderzoeksgebied. Bezette vogelnesten zijn strikt beschermd volgens de Ff-wet. Er nestelen alleen soorten in het gebied waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat er soorten in het gebied nestelen waarvan de nesten en/of het functionele leefgebied jaarrond beschermd zijn. De aanwezigheid van deze soorten is op basis van een visuele inspectie goed vast te stellen. De beplanting dient buiten de broedtijd gerooid te worden. De beste periode daarvoor is september-februari. Vervolgonderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht. Gelet op de aard van de werkzaamheden kan geen ontheffing verkregen worden voor het verstoren of verwonden van vogels.

Zoogdieren; vleermuizen

Om de voorgenomen ingreep te toetsen op het effect op het leefgebied van vleermuizen, dan moet onderscheid gemaakt worden in de functie die het onderzoeksgebied kan hebben voor vleermuizen. Dit kan als vaste rust-/verblijfplaats of als vast leefgebied.

Aanwezigheid van verblijfplaatsen;

Er zijn geen vleermuizen in het onderzoeksgebied vastgesteld en er zijn geen (potentieel) geschikte verblijfplaatsen waargenomen.

Functionaliteit als leefgebied; vliegroutes

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan niets gezegd worden over de functionaliteit van het onderzoeksgebied als vliegroute voor vleermuizen. Vanwege de aard van de werkzaamheden wordt de beoogde ingreep niet gezien als een (significant aantoonbare) aantasting van vliegroutes van vleermuizen. Er worden geen doorgaande lijnvormige structuren doorsneden, verwijderd of aan de andere kant negatief beïnvloed (bijv. door licht). Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen niet noodzakelijk geacht.

Functionaliteit als leefgebied; foerageergebied

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan niets gezegd worden over het feitelijke gebruik van het terrein door vleermuizen, maar wel over de functionaliteit van het onderzoeksgebied als foerageergebied. Het is aannemelijk dat het westelijke deel en de bosranden benut kunnen worden door vleermuizen om te foerageren. De inrichting en het gevoerde beheer (opslag materialen voor de openbare ruimte, zand) maken het gebied echter niet bijzonder waardevol als foerageerplek. Het bos is te dicht voor vleermuizen om in te foerageren. Mogelijk foerageren vleermuizen wel langs de randen van het bos. Gelet op het vermoedelijk beperkte actuele belang van het onderzoeksgebied voor foeragerende vleermuizen, de aard van de voorgenomen activiteit en de beschikbaarheid van voldoende geschikt landschap rondom het onderzoeksgebied, is er zeer waarschijnlijk geen sprake van aantasting van de kwaliteit van het foerageergebied voor vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen niet noodzakelijk geacht.

Zoogdieren; grondgebonden soorten

Er komen mogelijk incidenteel en in lage dichtheden soorten in het gebied voor die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat er soorten uit tabel 2&3 van de Ff-wet in het in het onderzoeksgebied voorkomen. Voor soorten die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, verwonden en doden. De in het gebied voorkomende soorten zijn mobiel. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen nadere maatregelen vereist om onnodig lijden van dieren te voorkomen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën en Reptielen

Er zijn tijdens het onderzoek geen beschermde amfibieën en reptielen in het onderzoeksgebied aangetroffen. Het onderzoeksgebied vormt vanwege de inrichting en het gevoerde beheer een ongeschikte habitat voor reptielen, maar een geschikt landhabitat voor enkele amfibieënsoorten. Het gebied kan door amfibieën benut worden als foerageergebied en om te overwinteren in de strooisellaag in de begroeide delen. Daarbij gaat het om soorten die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet (bruine kikker, kleine watersalamander, gewone pad). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, verwonden en doden. Deze soorten komen mogelijk in lage aantallen en verspreid in de houtige opstand in het gebied voor, zodat geen nadere maatregelen genomen hoeven te worden in het kader van de algemene zorgplicht. De meest gunstige tijd om grondwerkzaamheden uit te voeren is buiten de periode dat amfibieën in winterrust zijn. De nazomer (augustus-oktober) is de meest gunstige periode omdat in deze periode er ook geen bezette vogelnesten aanwezig zijn. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet wordt niet noodzakelijk geacht.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde dagvlinders in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Libellen

Er zijn geen beschermde libellen in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen

geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde libellensoorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde kevers en mieren in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde vissen en kreeftachtigen in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Flora	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	
Zoogdieren; grondgebonden	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	div. soorten	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren</i>	Houtopstand rooien buiten de broedtijd
Broedvogels, beschermde vaste verblijfplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Vleermuizen; Functionaliteit van het leefgebied; foerageergebied	onbekend	Niet van toepassing; functie blijft behouden of geen negatief effect	
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied; vliegroutes	onbekend	Niet van toepassing	
Reptielen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Amfibieën	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	Meest gunstige periode voor uitvoeren grondwerk augustus-oktober (geen verplichting)
Vissen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Dagvlinders	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	
Libellen	Geen (aantasting van)	Niet van toepassing	

	tabel 2+3-soorten		
Overige ongewervelden	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

6.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

7. Conclusies en advies

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling, idem voor soorten van tabel 2 mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Alle soorten van tabel 3 zijn strikt beschermd, evenals bezette vogelnesten en jaarrond beschermd nesten en nestlocaties.

Er nestelen ieder voortplantingsseizoen vogels in het onderzoeksgebied. Er nestelen alleen soorten waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Het terrein dient bouwrijp gemaakt te worden buiten de voortplantingstijd van vogels. De meest geschikte periode daarvoor is september-februari. Er nestelen geen soorten in het gebied waarvan de oude nesten en de nestplaats jaarrond beschermd zijn. Het onderzoeksgebied vormt ook geen essentieel onderdeel van een functioneel, jaarrond beschermd leefgebied van een bepaalde soort.

Er zijn geen soorten uit tabel 2-3 van de ff-wet in het onderzoeksgebied aangetroffen. Het onderzoeksgebied wordt op basis van de inrichting en het gevoerde beheer als (grotendeels) ongeschikte habitat beoordeeld voor soorten van tabel 2-3 van de Ff-wet. Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan niets gezegd worden over de feitelijke gebruik van het onderzoeksgebied voor vleermuizen.

Er zijn in het gebied geen potentieel geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Potentiële verblijfplaatsen zoals gebouwen en oude bomen ontbreken. Het gebied vormt geen onderdeel van een vliegroute en de voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op mogelijk beperkte functie die het onderzoeksgebied heeft als foerageergebied voor vleermuizen.

Mogelijk wordt het gebied door sommige algemene- en weinig kritische soorten amfibieën en zoogdieren gebruikt om te foerageren en te overwinteren (amfibieën). Het betreft soorten die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, verwonden en doden. Deze dieren komen in een zeer lage dichtheid en verspreid in het gebied voor, zodat bijzondere maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht niet aan de orde zijn. De meest gunstige periode voor amfibieën om het gebied in te richten is de periode buiten de winterrustperiode (augustus-oktober). Vervolgonderzoek of het aanvragen van een ontheffing ex. art. 75C van de ff-wet wordt niet noodzakelijk geacht.

Het onderzoeksgebied ligt buiten de EHS en niet in een beschermd natuurgebied. Gelet op de voorgenomen activiteit en de forse afstand tussen het onderzoeksgebied en de meest nabij gelegen beschermde natuurgebieden, wordt verondersteld dat de voorgenomen activiteit geen aantoonbaar significant negatief effect op beschermde natuurgebieden heeft. Er hoeft geen natuurbeschermingsvergunning aangevraagd te worden, er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden voor het onderdeel 'gebiedsbescherming'.

Bijlagen:
 Bijlage 1. De natuurkalender
 Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet
 Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2: Toelichting AMvB

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet. De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor Artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van Artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB Artikel 75). Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

<u>Zoogdieren</u> aardmuis <i>Microtus agrestis</i> bosmuis <i>Apodemus sylvaticus</i> dwergmuis <i>Micromys minutus</i> bunzing <i>Mustela putorius</i> dwergspitsmuis <i>Sorex minutus</i> egel <i>Erinaceus europaeus</i> gewone bosspitsmuis <i>Sorex araneus</i> haas <i>Lepus europeus</i> hermelijn <i>Mustela erminea</i> huisspitsmuis <i>Crocidura russula</i> konijn <i>Oryctolagus cuniculus</i> mol <i>Talpa europea</i> ondergrondse woelmuis <i>Pitymys subterraneus</i> ree <i>Capreolus capreolus</i> rosse woelmuis <i>Clethrionomys glareolus</i> tweekleurige bosspitsmuis <i>Sorex coronatus</i> veldmuis <i>Microtus arvalis</i> vos <i>Vulpes vulpes</i> wezel <i>Mustela nivalis</i> woelrat <i>Arvicola terrestris</i> <u>Reptielen en amfibieën</u> bruine kikker <i>Rana temporaria</i> gewone pad <i>Bufo bufo</i> middelste groene kikker <i>Rana esculenta</i> kleine watersalamander <i>Triturus vulgaris</i> meerkikker <i>Rana ridibunda</i>	<u>Mieren</u> behaarde rode bosmier <i>Formica rufa</i> kale rode bosmier <i>Formica polycetena</i> stronkmier <i>Formica truncorum</i> zwartrugbosmier <i>Formica pratensis</i> <u>Slakken</u> wijngaardslak <i>Helix pomatia</i> <u>Vaatplanten</u> aardaker <i>Lathyrus tuberosus</i> akkerklokje <i>Campanula rapunculoides</i> brede wespenorchis <i>Epipactis helleborine</i> breed klokje <i>Campanula latifolia</i> dotterbloem <i>Caltha palustris</i> gewone vogelmelk <i>Ornithogalum umbellatum</i> grasklokje <i>Campanula rotundifolia</i> grote kaardenbol <i>Dipsacus fullonum</i> kleine maagdenpalm <i>Vinca minor</i> knikkende vogelmelk <i>Ornithogalum nutans</i> koningsvaren <i>Osmunda regalis</i> slanke sleutelbloem <i>Primula elatior</i> zwanebloem <i>Butomus umbellatus</i>

Tabel 3. Tabel 1 van de Ff-wet (Algemene soorten)

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora- & faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Tabel 2.

Toelichting tabel 2

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

<u>Zoogdieren</u> Damhert <i>Dama dama</i> Edelhert <i>Cervus elaphus</i> Eekhoorn <i>Sciurus vulgaris</i> Grijze zeehond <i>Halichoerus grypus</i> Grote bosmuis <i>Apodemus flavicollis</i> Steenmarter <i>Martes foina</i> Wild zwijn <i>Sus scrofa</i> <u>Reptielen en amfibieën</u> Alpenwatersalamander <i>Triturus alpestris</i> Levendbarende hagedis <i>Lacerta vivipara</i> <u>Dagvlinders</u> Moerasparelmoervlinder <i>Euphydryas aurinia</i> Vals heideblauwtje <i>Lycæides idas</i> <u>Visseren</u> Bermpje <i>Noemacheilus barbatulus</i> Kleine modderkruiper <i>Cobitis taenia</i> Meerval <i>Silurus glanis</i> Rivierdonderpad <i>Cottus gobio</i> <u>Vaatplanten</u> Aangebrande orchis <i>Orchis ustulata</i> Aapjesorchis <i>Orchis simia</i> Beenbreek <i>Narthecium ossifragum</i> Bergklokje <i>Campanula rhomboidalis</i> Bergnachtorchis <i>Platanthera chlorantha</i> Bijenorchis <i>Ophrys apifera</i> Blaasvaren <i>Cystopteris fragilis</i> Blauwe zeedistel <i>Eryngium maritimum</i> Bleek bosvogeltje <i>Cephalanthera damasonium</i> Bokkenorchis <i>Himantoglossum hircinum</i> Brede orchis <i>Dactylorhiza majalis majalis</i> Bruinrode wespenorchis <i>Epipactis atrorubens</i> Daslook <i>Allium ursinum</i> Dennenorchis <i>Goodyera repens</i> Duitse gentiaan <i>Gentianella germanica</i> Franjegentiaan <i>Gentianella ciliata</i> Geelgroene wespenorchis <i>Epipactis muelleri</i> Gele helmblom <i>Pseudofumaria lutea</i> Gevlekte orchis <i>Dactylorhiza maculata</i> Groene nachtorchis <i>Coeloglossum viride</i> Groensteel <i>Asplenium viride</i> Grote keverorchis <i>Listera ovata</i> Grote muggenorchis <i>Gymnadenia conopsea</i> Gulden sleutelbloem <i>Primula veris</i> Harlekijn <i>Orchis morio</i> Herfstschroeforchis <i>Spiranthes spiralis</i> Hondskruid <i>Anacamptis pyramidalis</i> Honingorchis <i>Herminium monorchis</i> Jeneverbes <i>Juniperus communis</i> Klein glaskruid <i>Parietaria judaica</i> kleine keverorchis <i>Listera cordata</i> kleine zonnedauw <i>Drosera intermedia</i> klokjesgentiaan <i>Gentiana pneumonanthe</i>	kluwenklokje <i>Campanula glomerata</i> koraalwortel <i>Corallorhiza trifida</i> kruisbladgentiaan <i>Gentiana cruciata</i> lange ereprijs <i>Veronica longifolia</i> lange zonnedauw <i>Drosera anglica</i> mannetjesorchis <i>Orchis mascula</i> maretak <i>Viscum album</i> moeraswespenorchis <i>Epipactis palustris</i> muurbloem <i>Erysimum cheiri</i> parnassia <i>Parnassia palustris</i> pijlscheefkelk <i>Arabis hirsuta sagittata</i> poppenorchis <i>Aceras anthropophorum</i> prachtklokje <i>Campanula persicifolia</i> purperorchis <i>Orchis purpurea</i> rapunzelklokje <i>Campanula rapunculus</i> rechte driehoeksvaren <i>Gymnocarpium robertianum</i> rietorchis <i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i> ronde zonnedauw <i>Drosera rotundifolia</i> rood bosvogeltje <i>Cephalanthera rubra</i> ruig klokje <i>Campanula trachelium</i> schubvaren <i>Ceterach officinarum</i> slanke gentiaan <i>Gentianella amarella</i> soldaatje <i>Orchis militaris</i> spaanse ruiter <i>Cirsium dissectum</i> steenanjer <i>Dianthus deltoides</i> steenbreekvaren <i>Asplenium trichomanes</i> stengelloze sleutelbloem <i>Primula vulgaris</i> stengelomvattend havikskruid <i>Hieracium amplexicaule</i> stijf hardgras <i>Catapodium rigidum</i> tongvaren <i>Asplenium scolopendrium</i> valkruid <i>Arnica montana</i> veenmosorchis <i>Hammarbya paludosa</i> veldgentiaan <i>Gentianella campestris</i> veldsalie <i>Salvia pratensis</i> vleeskleurige orchis <i>Dactylorhiza incarnata</i> vliegenorchis <i>Ophrys insectifera</i> vogelnestje <i>Neottia nidus-avis</i> voorjaarsadonis <i>Adonis vernalis</i> wantsenorchis <i>Orchis coriophora</i> waterdrieblad <i>Menyanthes trifoliata</i> weideklokje <i>Campanula patula</i> welriekende nachtorchis <i>Platanthera bifolia</i> wilde gagel <i>Myrica gale</i> wilde herfsttijloos <i>Colchicum autumnale</i> wilde kievitsbloem <i>Fritillaria meleagris</i> wilde marjolein <i>Origanum vulgare</i> wit bosvogeltje <i>Cephalanthera longifolia</i> witte muggenorchis <i>Pseudorchis albida</i> zinkviooltje <i>Viola lutea calaminaria</i> zomerkllokje <i>Leucojum aestivum</i> zwartsteel <i>Asplenium adiantum-nigrum</i> <u>Kevers</u> vliegend hert <i>Lucanus cervus</i> <u>Kreeftachtigen</u> rivierkreeft <i>Astacus astacus</i>

Tabel 4. Tabel 2 van de Ff-wet.

Toelichting tabel 3

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora & faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor Artikel 10 van de flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹;
- 2) er is geen alternatief;
- 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

---

¹

- onderzoek en onderwijs
- re-populatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB Bijlage 1 AMvB <u>Zoogdieren</u> das <i>Meles meles</i> boommarter <i>Martes martes</i> eikelmuis <i>Eliomys quercinus</i> gewone zeehond <i>Phoca vitulina</i> veldspitsmuis <i>Crocidura leucodon</i> waterspitsmuis <i>Neomys fodiens</i> <u>Reptielen en amfibieën</u> adder <i>Vipera berus</i> hazelworm <i>Anguis fragilis</i> ringslang <i>Natrix natrix</i> vinpootsalamander <i>Triturus helveticus</i> vuursalamander <i>Salamandra salamandra</i> <u>Vissen</u> beekprik <i>Lampetra planeri</i> bittervoorn <i>Rhodeus cericeus</i> elrits <i>Phoxinus phoxinus</i> gestippelde alver <i>Alburnoides bipunctatus</i> grote modderkruiper <i>Misgurnus fossilis</i> rivierprik <i>Lampetra fluviatilis</i> <u>Dagvlinders</u> bruin dikkopje <i>Erynnis tages</i> dwergblauwtje <i>Cupido minimus</i> dwergdikkopje <i>Thymelicus acteon</i> groot geaderd witje <i>Aporia crataegi</i> grote ijsvogelvlinder <i>Limenitis populi</i> heideblauwtje <i>Plebejus argus</i> iepepage <i>Strymonidia w-album</i> kalkgraslanddikkopje <i>Spialia sertorius</i> keizersmantel <i>Argynnis paphia</i> klaverblauwtje <i>Cyaniris semiargus</i> purperstreeparmoervlinder <i>Brenthis ino</i> rode vuurvlinder <i>Palaeochrysophanus hippothoe</i> rouwmantel <i>Nymphalis antiopa</i> tweekleurig hooibeestje <i>Coenonympha arcania</i> veenbesparelmoervlinder <i>Bolaria aquilonais</i> veenhooibeestje <i>Coenonympha tullia</i> veldparelmoervlinder <i>Melitaea cinxia</i> woudparelmoervlinder <i>Melitaea diamina</i> zilervlek <i>Clossiana euphrosyne</i> <u>Vaatplanten</u> groot zee gras <i>Zostera marina</i> <u>Bijlage IV HR</u> <u>Zoogdieren</u> baardvleermuis <i>Myotis mystacinus</i> bechstein's vleermuis <i>Myotis bechsteinii</i> bever <i>Castor fiber</i> bosvleermuis <i>Nyctalus leisleri</i> brandt's vleermuis <i>Myotis brandtii</i> bruinvis <i>Phocoena phocoena</i> euraziatische lynx <i>Lynx lynx</i> franjestaart <i>Myotis nattereri</i> gewone dolfin <i>Delphinus delphis</i> gewone dwergvleermuis <i>Pipistrellus pipistrellus</i> gewone grootoorvleermuis <i>Plecotus auritus</i> grijze grootoorvleermuis <i>Plecotus austriacus</i> grote hoefijzerneus <i>Rhinolophus ferrumequinum</i> hamster <i>Cricetus cricetus</i>	hazelmuis <i>Muscardinus avellanarius</i> ingekorven vleermuis <i>Myotis emarginatus</i> kleine dwergvleermuis <i>Pipistrellus pygmaeus</i> kleine hoefijzerneus <i>Rhinolophus hipposideros</i> laatvlieger <i>Eptesicus serotinus</i> meervleermuis <i>Myotis dasycneme</i> mopsvleermuis <i>Barbastella barbastellus</i> nathusius' dwergvleermuis <i>Pipistrellus nathusii</i> noordse woelmuis <i>Microtus oeconomus</i> otter <i>Lutra lutra</i> rosse vleermuis <i>Nyctalus noctula</i> tuimelaar <i>Tursiops truncatus</i> tweekleurige vleermuis <i>Vespertilio murinus</i> vale vleermuis <i>Myotis myotis</i> watervleermuis <i>Myotis daubentonii</i> wilde kat <i>Felis silvestris</i> witflankdolfijn <i>Lagenorhynchus acutus</i> witsnuitdolfijn <i>Lagenorhynchus albirostris</i> <u>Reptielen en amfibieën</u> boomkikker <i>Hyla arborea</i> geelbuikvuurpad <i>Bombina variegata</i> gladde slang <i>Coronella austriacus</i> heikikker <i>Rana arvalis</i> kamsalamander <i>Triturus cristatus</i> knoflookpad <i>Pelobates fuscus</i> muurhagedis <i>Podarcis muralis</i> poelkikker <i>Rana lessonae</i> rugstreep pad <i>Bufo calamita</i> vroedmeesterpad <i>Alytes obstetricans</i> zandhagedis <i>Lacerta agilis</i> <u>Dagvlinders</u> donker pimperlblauwtje <i>Maculinea nausithous</i> grote vuurvlinder <i>Lycaena dispar</i> pimperlblauwtje <i>Maculinea teleius</i> tijmblauwtje <i>Maculinea arion</i> zilverstreep hooibeestje <i>Coenonympha hero</i> <u>Libellen</u> bronslibel <i>Oxygastra curtisii</i> gaffellibel <i>Ophiogomphus cecilia</i> gevlekte witsnuitlibel <i>Leucorrhinia pectoralis</i> groene glazenmaker <i>Aeshna viridis</i> noordse winterjuffer <i>Sympecma paedisca</i> oostelijke witsnuitlibel <i>Leucorrhinia albifrons</i> rivierrombout <i>Stylurus flavipes</i> sierlijke witsnuitlibel <i>Leucorrhinia caudalis</i> <u>Vissen</u> houting <i>Conegonus oxyrrhynchus</i> steur <i>Acipenser sturio</i> <u>Vaatplanten</u> drijvende waterweegbree <i>Luronium natans</i> groenknolorchis <i>Liparis loeselii</i> kruipend moerasscherm <i>Apium repens</i> zomerschroeforchis <i>Spiranthes aestivalis</i> <u>Kevers</u> brede geelrandwaterroofkever <i>Dytiscus latissimus</i> gestreepte waterroofkever <i>Graphoderus bilineatus</i> heldenbok <i>Cerambyx cerdo</i> juchtleerkever <i>Osmoderma eremita</i> <u>Tweekleppigen</u> bataafse stroommossel <i>Unio crassus</i>

Tabel 5. Tabel 3 van de Ff-wet : Soorten bijlage IV HR (+ Platte schijfhoren) / bijlage 1 AMvB (zie volgende bladzijde)

Bijlage 3. Fotobijlage

Impressie van het onderzoeksgebied;

